

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

просп. Соборний, 164, м. Запоріжжя, 69107, тел. / факс: (061) 224-63-81

E-mail: adm@zoda.gov.ua, сайт: www.zoda.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 00022504

від 14 11 2020 р. № 10564/0837 На № _____ від _____ 20__ р.

Голові Запорізької обласної ради

Головам міст обласного значення

Головам сільських, селищних,
районних та міських рад

Головам районних
державних адміністрацій

Керівникам структурних
підрозділів облдержадміністрації

Про забезпечення функціонування української мови як державної

На виконання листа Уповноваженого із захисту державної мови від 05.11.2020 № 99/11/20-У надсилаємо для керівництва в роботі та неухильного виконання рекомендації щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної та комунальної власності та у відповідних сферах (додаються).

Прошу надати інформацію про проведену роботу до 25 листопада 2020 року до відділу управління персоналом апарату облдержадміністрації у паперовому та електронному вигляді на ел.адресу personal@zoda.gov.ua, kadruskl.y@ukr.net.

Керівник апарату

Зінаїда БОЙКО

Ірина Єгорова (061) 280-52-23
Юлія Склярєнко (061) 280- 52-23

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

01001, м. Київ, провулок Музейний, 12, ел. пошта: Kremin@kmu.gov.ua

№ 99/11/20-У Від 05.11 2020 р.

Запорізька обласна
державна адміністрація

16 липня 2019 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Відповідно до частини першої статті 49 зазначеного Закону з метою сприяння функціонуванню української мови як державної у визначених Законом сферах суспільного життя на всій території України діє Уповноважений із захисту державної мови.

Завданнями Уповноваженого є захист української мови як державної, а також захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом, усунення перешкод та обмежень у користуванні державною мовою.

Пунктом 2 частини першої статті 53 Закону передбачено, що Уповноважений надає висновки та рекомендації органам державної влади та органам місцевого самоврядування щодо застосування державної мови в їх діяльності.

Чітке виконання вимог Закону значною мірою залежить від поінформованості людей, яких ці вимоги стосуються, а також від контролю за їх виконанням.

З огляду на це, звертаюся з проханням вжити в межах повноважень, передбачених Законом, додаткових організаційних, інформаційних та інших заходів щодо забезпечення виконання головою, заступниками голови та працівниками обласної державної адміністрації, районних державних адміністрацій у Запорізькій області, а також підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління обласної та районних державних адміністрацій, вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обов'язкового застосування державної мови у їхній діяльності.

Прошу також у межах компетенції довести до відома всіх сільських, селищних, міських рад, обраних територіальними громадами області, сільських, селищних, міських голів, а також районних рад та обласної ради та їх посадових осіб рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону, які стосуються обов'язкового застосування державної мови у діяльності місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності та у відповідних сферах, що додаються.

С.П.І.

05.11.20
10264/2-34

Також звертаю увагу, що відповідно до пункту 2 частини четвертої статті 49 Закону Уповноважений із захисту державної мови забезпечує моніторинг виконання законодавства про державну мову, державних цільових програм забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної.

Інформую, що на виконання вимог Закону та з метою здійснення Уповноваженим повноважень із захисту державної мови постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 817 затверджено Порядок здійснення Уповноваженим із захисту державної мови контролю за застосуванням державної мови органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, а постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 819 затверджено Порядок взаємодії Уповноваженого із захисту державної мови з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування.

Повідомляю також, що в рамках заходів з моніторингу виконання законодавства про державну мову працівниками Секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови 1-30 жовтня 2020 року було здійснено огляд контенту на офіційних інтернет-ресурсах Запорізької обласної державної адміністрації та районних державних адміністрацій.

За результатами проведеної роботи ознак порушення вимог законодавства щодо обов'язкового застосування державної мови виявлено не було. Такі результати свідчать про увагу до зазначених питань з боку керівництва Запорізької обласної державної адміністрації та існування усталеної практики застосування державної мови в її діяльності у частині публічної комунікації з населенням.

Разом з тим, Секретаріатом Уповноваженого із захисту державної мови у подальшому планується здійснити більш ґрунтовний моніторинг сфери органів державної влади та органів місцевого самоврядування в частині обов'язкового застосування державної мови відповідно до Закону.

Імплементація норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» потребує тривалої, системної, наполегливої та скоординованої роботи усіх державних органів.

З огляду на це, звертаюся до Вас із пропозицією тісної взаємодії та з надією на Вашу особисту зацікавленість в питанні неухильного виконання працівниками Запорізької обласної державної адміністрації вимог законодавства про державну мову. Зі свого боку готовий усіляко сприяти в межах своїх повноважень в організації виконання норм Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Додаток: на 3 арк.

З повагою

Уповноважений

Тарас КРЕМІНЬ

**Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови
щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української
мови як державної», які стосуються застосування державної мови у
діяльності місцевих державних адміністрацій, органів місцевого
самоврядування, підприємств, установ та організацій державної
і комунальної форм власності**

1. Згідно з пунктами 3, 4, 13, 14, 15 та 16 частини першої статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків зобов'язані державні службовці, голови місцевих державних адміністрацій, їх перші заступники та заступники, керівники закладів освіти всіх форм власності, педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, крім іноземців чи осіб без громадянства, які запрошені до закладів освіти та/або наукових установ та працюють на тимчасовій основі як наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники або викладачі іноземної мови, медичні працівники державних і комунальних закладів охорони здоров'я, посадові та службові особи підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону робочою мовою діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, у тому числі мовою засідань, заходів, зустрічей та мовою робочого спілкування, є державна мова.

Частиною шостою статті 27 Закону визначено, що інтернет-представництва (в тому числі веб-сайти, веб-сторінки в соціальних мережах) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності виконуються державною мовою. Версія інтернет-представництва державною мовою повинна мати не менше за обсягом та змістом інформації, ніж іншомовні версії, та завантажуватись за замовчуванням для користувачів в Україні.

Звертаю також увагу на те, що відповідно до вимог чинних на сьогодні абзацу 2 пункту 2 та пункту 16 Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3, пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 та п. 6.2. Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади, затвердженого наказом Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002 № 327/225 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.12.2002 за № 1022/7310 (із змінами і доповненнями) наявність української версії веб-сайтів (сторінок) органів влади є обов'язковою, а інформація на офіційних веб-сайтах (веб-порталах) подається українською мовою.

З огляду на це, наголошую на необхідності наявності у всіх органів державної влади, їх територіальних органів, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ та організацій державної і

комунальної форм власності веб-сайтів (веб-сторінок) у мережі Інтернет державною мовою.

2. Відповідно до статті 13 Закону мовою нормативно-правових актів і актів індивідуальної дії, діловодства і документообігу органів державної влади та органів місцевого самоврядування є державна мова. Мовою локальних актів, що регулюють діяльність підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності, є державна мова. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної і комунальної форм власності беруть до розгляду документи, складені державною мовою, крім випадків, визначених Законом. Відповіді на звернення фізичних та юридичних осіб до органів державної влади органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної і комунальної форм власності надаються державною мовою, якщо інше не встановлено Законом.

Також звертаю увагу, що відповідно до статті 28 Закону інформація для загального ознайомлення (оголошення, зокрема ті, які містять публічну пропозицію укласти договір, покажчики, вказівники, вивіски, повідомлення, написи та інша публічно розміщена текстова, візуальна і звукова інформація, що використовується або може використовуватися для інформування необмеженого кола осіб про товари, роботи, послуги, певних суб'єктів господарювання, посадових, службових осіб підприємств або органів державної влади, органів місцевого самоврядування) подається державною мовою, якщо інше не встановлено Законом.

3. Відповідно до частини першої статті 15 Закону мовою нормативних актів, документації, діловодства, команд, навчання, виховних заходів, іншого статутного спілкування та службової діяльності у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, створених відповідно до закону, є державна мова.

Відповідно до частин першої та другої статті 16 Закону мовою нормативних актів, документації, діловодства, службової діяльності та спілкування з громадянами України в органах правопорядку, розвідувальних органах, державних органах спеціального призначення з правоохоронними функціями є державна мова.

З особою, яка не розуміє державної мови, працівник органу правопорядку, розвідувального органу, державного органу спеціального призначення з правоохоронними функціями може спілкуватися мовою, прийнятною для сторін, а також за допомогою перекладача.

4. Відповідно до частин третьої та четвертої статті 27 Закону у роботі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності використовуються винятково комп'ютерні програми з користувацьким інтерфейсом державною мовою. Під час закупівлі комп'ютерних програм для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності обов'язковою умовою є наявність користувацького інтерфейсу державною мовою.

5. Відповідно до статті 20 Закону **трудові договори в Україні укладаються державною мовою**, що не перешкоджає використовувати сторонам трудового договору його переклад.

6. Відповідно до частини першої статті 29 Закону мовою публічних заходів є державна мова. Публічними заходами є, зокрема, збори, конференції, мітинги, виставки, навчальні курси, семінари, тренінги, дискусії, форуми, інші заходи, доступні або відкриті для учасників таких заходів вільно чи за запрошенням, за плату чи безоплатно, постійно, періодично, одноразово або час від часу, що організуються повністю або частково органами державної влади, органами місцевого самоврядування, державними установами, організаціями, а також суб'єктами господарювання, власниками (засновниками, учасниками, акціонерами) яких є держава або територіальна громада незалежно від частки цієї власності.

7. Додатково звертаю увагу, що з 16 січня 2021 року набирає чинності стаття 30 Закону, яка стосується використання державної мови у сфері обслуговування споживачів. До зазначеної сфери також відноситься і надання населенню соціальних послуг відповідно до Закону України «Про соціальні послуги». Відповідно до норм статті 30 Закону **мовою обслуговування споживачів в Україні є державна мова**. Підприємства, установи та організації всіх форм власності, фізичні особи - підприємці, інші суб'єкти господарювання, що обслуговують споживачів здійснюють обслуговування та надають інформацію про товари (послуги), у тому числі через інтернет-магазини та інтернет-каталоги, державною мовою. **Інформація про товари та послуги на території України надається державною мовою**. Виробники (виконавці, продавці) в Україні всіх форм власності надають споживачам інформацію про вироби (товари), роботи чи послуги державною мовою. Інформація про вироби (товари), роботи чи послуги доводиться до відома споживача в порядку, у спосіб та в обсязі, що визначені Законом України «Про захист прав споживачів». У разі якщо, крім державної, інформація про товари та послуги надається також іншими мовами, обсяг інформації про товари та послуги державною мовою не може бути меншими за обов'язковий обсяг інформації згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про захист прав споживачів».

8. Відповідно до норм статей 37 та 38 Закону **мовою листування юридичних осіб**, зареєстрованих в Україні, з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної і комунальної форм власності в Україні є державна мова. **На звернення, викладені державною мовою, юридичні особи, зареєстровані в Україні, надають відповідь державною мовою**.